

Předmět: **Úvod do uměnovědných studií**

Téma: **Masová kultura**

Forma: **esej**

Vypracovala: **Šárka Hajdová**

Masová kultura

Pojem „Masa“

- Velký soubor
- Není diferencovaná
- Převážně záporná podoba
- Postrádá pořádek

Masová média mají velký vliv. Tento pojem většinou vyvolává negativní asociace. Původně se odkazovalo k představě davu či k prostému lidu, jenž byl obvykle vnímán jako nevzdělaný, omezený a potenciálně iracionální až dokonce surový. Tento výraz však bylo možné použít i v pozitivním slova smyslu. Raymond Williams – „Žádné masy neexistují, existují jen způsoby, jak se na lidi dívat jako na masy“.

Definice kultury

Musí obsahovat tyto charakteristické rysy:

- je kolektivní a sdílená s ostatními
- musí mít symbolickou formu vyjádření záměrnou nebo nezáměrnou
- má styl, uspořádání či pravidelnost
- dynamická kontinuita v čase

Nejobecnější a současně nejzákladnější vlastností kultury je **komunikace**, jelikož kultury se nemohou bez komunikace rozvíjet, přežívat, rozpínat a všeobecně uspět. Chceme-li kulturu studovat, musíme být schopni ji lokalizovat. K dispozici jsou **tři oblasti kde ji hledat: v lidech, ve věcech a v lidských obřadech**. Charakteristické znaky kultury jsou tyto: formuje se a udržuje se kolektivně, je otevřená symbolickému vyjádření, je různě uspořádaná a hodnocená, dynamická a mění se, je soustavná a má povahu vzorců či modelů a také dokáže komunikovat přes hranice prostoru a času.

Esej

Úvod

Téma Masová kultura jsem si vybrala proto, že mě toto téma velmi zajímá a jsem ráda, že jsem se díky přečteným knihám na toto téma mohla dozvědět více. Masovou komunikaci bychom mohli nejlépe definovat dle Gerbera: jako sociální interakci uskutečňovanou prostřednictvím sdílení.

Není synonymem k masovým médiím. Masová komunikace se už od samého začátku jevila více představou než realitou. Sociolog Max Weber – ideální typ – koncept, který zdůrazňuje klíčové prvky reality, jež se nabízí smyslovému, empirickému vnímání. Tam kde se vyskytne, ukáže se, že je méně masivní a méně technologicky podmíněná, než se jevila na povrchu. Jaké máme vůbec výhody masové komunikace? Média jsou silou, v jejíž moci je osvítit masy a být tak doplňkem a pokračováním nově vzniklé instituce všeobecného vzdělání. Média sama sebe vnímala jako poskytovatele spousty neškodné zábavy obyčejným lidem. Média jsou oslavována jako největší naděje v úsilí o sjednocení rozděleného světa, které je vedené snahou zachovat celosvětový mír a vyřešit hrozící problémy související s životním prostředím. Modely komunikace máme tyto čtyři: přenosový: Westley a Mac Lean, rituálový: omezuje komunikaci na přenos, propagační a příjmový: podstatou analýzy příjmu je snaha umístit přisuzování a konstruování významu do blízkosti příjemce. Masová komunikace ve srovnání s jinými komunikačními procesy ztrácí na významu a není snadné ji jasně vymezit. Hlavní příčinou je vznik nových – elektronických telematických médií, která lze definovat jako soubor služeb, jež mohou poskytnout uživateli telekomunikační sítě a jež dovolují odesílání i přijímání veřejných i soukromých informací. Prapůvodní nové telematické médium – videotex. Máme čtyři základní způsoby komunikace: projev, konverzace, konzultace a registrace.

Médium a společnost

Máme tři hlavní problémy, které se týkají vztahu média a společnosti – vztahu k moci, integraci a změně. Média mohou napomáhat útlaku i osvobození, mohou společnosti sjednocovat i tříštit a dokáží podporovat i brzdit změnu. Média byla velmi brzy spojována s problémy rychlé urbanizace, společenskou mobilitou a úpadkem tradičních pospolitostí. Dále má také schopnost sjednocovat rozptýlené jedince v jedno velké publikum. Masová média jsou v zásadě schopná společenskou soudržnost jak podporovat, tak rozvracet. Média často mohou plnit a skutečně plní stanovené cíle a z hlediska zvoleného záměru mohou být účinná. Čí moc mohou média uplatňovat? Média nejsou nezávislým zdrojem své vlastní moci a politický a ekonomický vliv plynoucí skrze média má původ v mocenských centrech společnosti. Média všech druhů závisejí na tom, že mají k dispozici zásobu zdrojových materiálů ať už je to rukopis, knihy k vydání, scénář k filmu či referáty o událostech, kterými lze naplnit noviny a televizi. Nyní bychom si mohli vysvětlit pojem autorita. Co to autorita vlastně je? Autorita vždy vyžaduje poslušnost, a proto se obvykle omylem považuje za určitou formu moci či násilí. Síly se používá až tam, kde autorita nefunguje, kde již selhala. Liberalismus a konzervativismus se zrodily v klimatu prudkých změn veřejného mínění a jsou k sobě připoutány tak, že jeden jako druhý by ztratily bez svého protikladu v teorii a ideologii vlastní podstatu. Autorita vyžaduje poslušnost, s níž si lidé uchovávají svobodu, a Platon doufal, že takovou poslušnost objevil, když v pozdním věku přisoudil onu kvalitu zákonům a učinil z nich výlučné vládce nad celou politickou sférou.

Závěr

Masová kultura má samozřejmě jak svoje pozitiva, tak i negativa. Domnívám se ale, že bez ní by to nebylo ono a svět by nebyl takový, jaký je.

Zdroje

Hannah Arendtová: Krize kultury

Denis Mc Quail: Úvod do teorie masové komunikace